

Ақпанның жиырма төрті
Сынып жұмысы
Сабақтың тақырыбы:

Қандай мамандар сұраныста?

Ел президенті Нұрсұлтан Назарбаев айтқандай «Отанның болашағы, мемлекеттің келешегі жастардың қолында, оларың өрісті ойы, өркенді ісі, табанды тіршілігі тек біліммен ұштасқан біліктің арқасында биік белестерге жетеді».

Мамандық алғың келе ме,
Мамандық өзі немене?
Айналаң толған мамандық,
Айналаң толған өнеге.

Жұмбақтар шешіңіз.

Білімнің дәнін тереді,
Балаға тәлім береді. (.....)

Адамның жүзін,
Басы мен көзін.
Айнытпай келбетін,
Салатын кім суретін? (.....)

Қалпағы ақ қарасаң,
Дәрігер емес, бірақ ол. (.....)

Өскен шашты жаратпайтын,
Қайшысы бар жалақтайтын. (.....)

Жұмбақтар шешіңіз.

Күміс қанат, сұңқары,
Көкке еркін сұңгиді.
Бұлттан да тым әрі,
Кеткен жанды кім дейді? (.....)

Өрнектеп, сәндеп,
Тігістерін бүгетін.
Солпысын жөндеп,
Кім көйлек тігетін? (.....)

Білімнің жол басшысы,
Шәкірттің қолбасшысы. (.....)

Оның тіккен бұйымы,
Аяғыңды қаптайды.
Шыға қалса жұлымы,
Әдемілеп баптайды. (.....)

Мамандық дегеніміз не?

- * **Профессия**- латын сөзінен шыққан, **“professio”**- анықталған іс, мамандық дегенді білдіреді.
- * **Мамандық**- қарапайым өмір сүру көзі болып табылатын және қандай да бір дайындықты, жауапкершілікті талап ететін еңбек қызметінің маңызды бөлігі.
- * Білім алу, үйрену.
- * Адамды материалдық жағынан қамтамасыз ететін іс-әрекет түрі.
- * Адамның сол мамандыққа қабілетінің сай келуі, белгілі бір іскерліктердің болуы.
- * Мамандық дегеніміз- адамның белгілі бір қызмет атқаруына мүмкіндік беретін материалдық не рухани өндірісте алған білімі мен өмірлік дағдысының жиынтығы.

Мамандықтар әлемі

Кім

боламын?

Сөздік

Еңбек нарығында - на рынке труда

Сұранысқа ие - востребованный

Жұмыс берушілер - работодателями

Жарқын болашақта - в ближайшем будущем

**«ЖАС ЖЕТКІНШЕКТЕРІҢІЗДІ
КӨРСЕТІҢІЗ, МЕН СІЗДЕРДІҢ
БОЛАШАҚТАРЫҢЫЗДЫ АЙТЫП
БЕРЕЙІН»**

Әл-Фараби

- * Әлемде 40 мыңнан аса мамандық түрлері бар, қазіргі таңда 50% түлектер өз мамандығымен жұмыс істесе, қалған 50%-ы жұмыссыз, не басқа мамандық иеленуге мәжбүр.
- * Дұрыс таңдау жасауға әсер ететін факторлар:
- * «Мен қалаймын»
- * «Қолымнан келеді»
- * «Керек»

Қызығушылық

интерес

Мамандық
таңдау

Таңдау

Бейімділік

склонность

Қабілет

способность

* 1. Қызығушылық қалай пайда болады?

* Қызығушылық - сол мамандықты ұнату

* - ата-ана мамандығына

еліктеу

* - өмірге көзқарасының болуы

* 2. Бейімділік дегенді қалай түсінесіңдер?

* Бейімділік – ата –ана жолын қууы

* - орындау икемділігі

* - мамандықты игеруге құштарлық

* 3. Қабілет деген не?

* Қабілет – туа біткен талант

* - өзіндік ізденіс

* - үйренуге талпыну

*Мамандық таңдауда ең басты не?
Қабілет пе? Дарын ба?
Әлде мамандықтың қоғамдағы
беделі ме?*

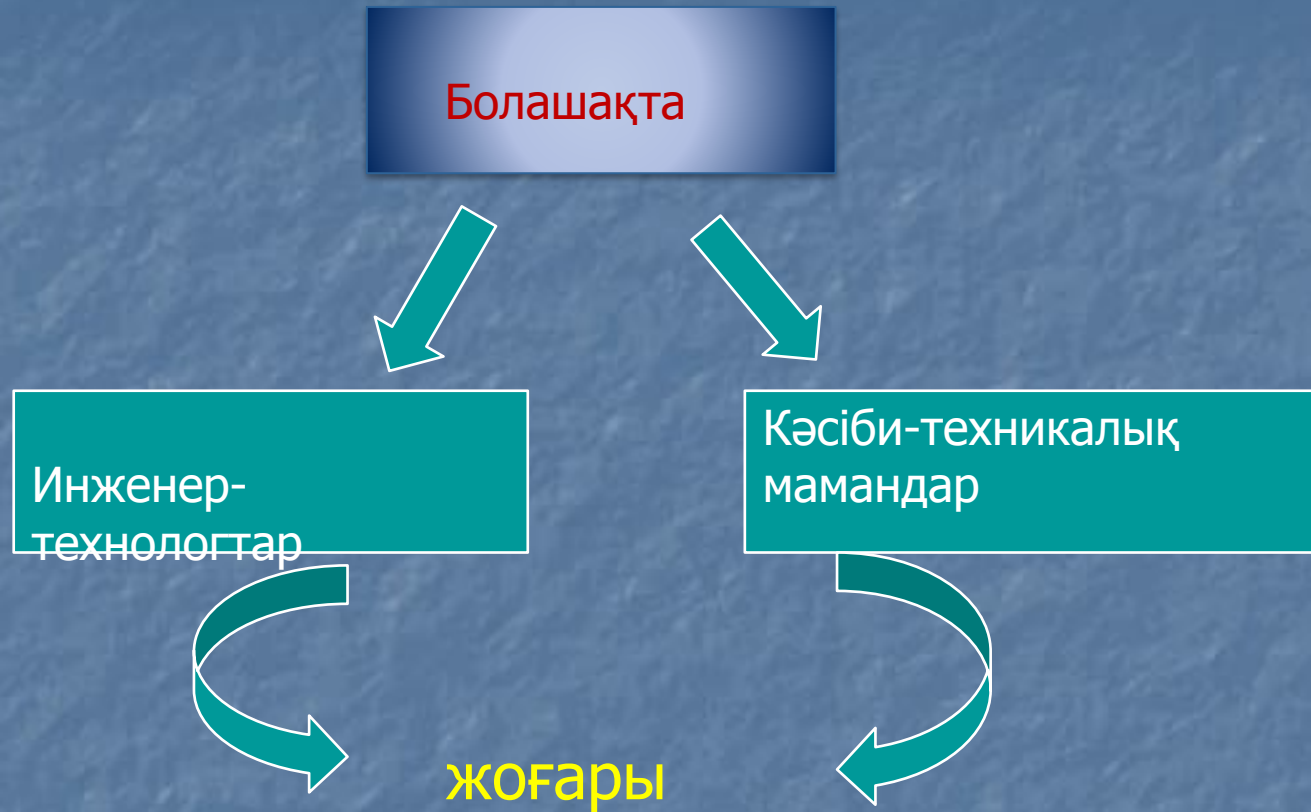
Жүсіпбек Аймауытұлы: «Мамандықтың жаманы жоқ. Бірақ оның кез келгеніне икемділік қажет. Бұл жай күнелту, тамақ асыраудың ғана жолы емес, Бұл- үлкен өнерді, зор шеберлікті қажет ететін нәрсе», - дейді.

*Алуан-алуан кәсіп бар
Таңдай біл де, талап
Қыл.*

3-тапсырма. Кластерді сөйлету.

Е.А.Климов мамандықтарды негізгі мынадай салаларға бөліп жіктеген.

«Адам –техника»- техника саласына байланысты мамандықтар;

«Адам-адам»- қызмет көрсету саласына байланысты мамандықтар;

«Адам-қоршаған орта» өсімдіктану, жануартану, орман шаруашылығы, айналаны қоршаған орта салаларына байланысты мамандықтар;

«адам-белгілер жүйесі» есеп-қисап салаларына байланысты мамандықтар;

«адам-көркем образ» өнер саласындағы мамандықтар;

«Ең жақсы ойыны»

Ең ақшасы көп .....

Ең жасыл .....

Ең тәтті .....

Ең көңілді .....

Ең жауапты .....

Ең салмақты .....

Ең қарым-қатынасы күшті .....

Ең ақшалы мамандық.....

Көп балалы мамандық.....

Қазіргі заманғы жоғарғы білімі бар маманға қандай талаптар қойылады?

- * · Компьютерді білу;
- * · Бірнеше тілді , ағылшын тілін білу;
- * · Адамдармен қарым –қатынас жасай білу;
- * · Өз тауарын, қызметін өткізе білу;
- * · Тез шешім қабылдап, бастамашылық жасау;
- * · Үнемі білім алуға, қайта оқуға бейімділік.

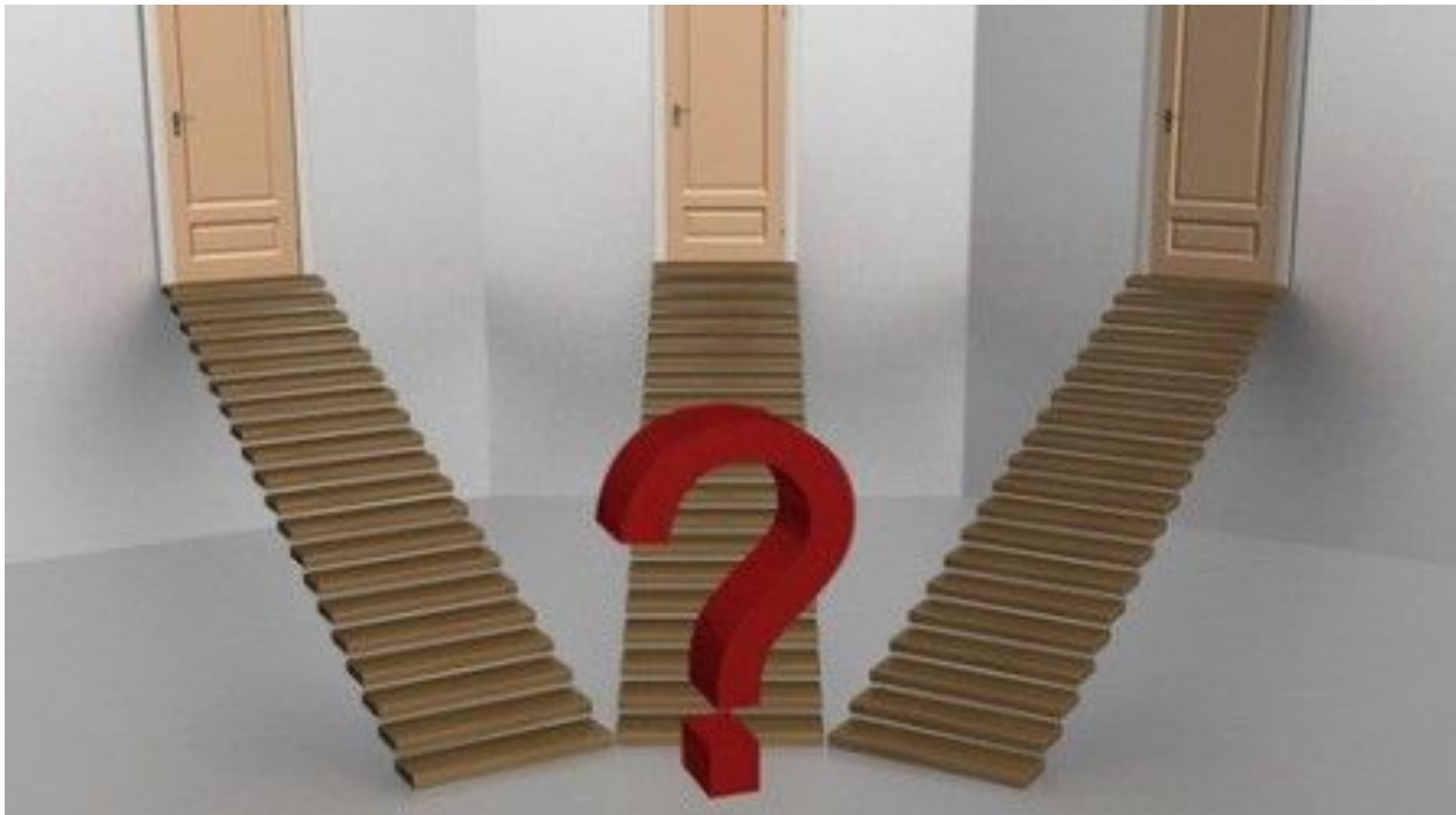
XXI ғасырда ең қажетті мамандықтар

1	Жарнамалау агенті	жарнама бағыттарын, түрлерін ойлап табады, жарнама хабарландыруларын құрастырады,	
2	копирайтер	мәтіндер құрастырады, бұқаралық ақпараттармен жұмыс жасайтын маман.	
3	Аудитор мамандығы	ең жоғарғы табысты мамандықтардың қатарына жатады. Аудитор компанияның қаржылық жағдайына сараптама жасайды, баланстардың дұрыс жасалынуын және салықтардың дұрыс төленуін тексереді.	
4	Маркетолог	базарда тауарды өткізу немесе қызмет көрсету істерімен айналысады, сатуды ұйымдастырушы, тауар қандай, оны кім пайдаланады, құны қанша, маркетингтік зерттеу жасайды және бәсекелес тауарларды сараптайды. Нәтижесінде ол тауарды базарда өткізудің жоспарын жасайды.	
5	Мерчендайзер	бөлшектік сауда. Өз фирмасының тауарларын ұсынады. Оның басты міндеті өз фирмасының тауарының сақтықта болуын қадағалау, дүкендерге тауарын жарнамалау, тауардың бағасын түзетіп отыру. Сондықтан өзіне бекітілген дүкендерді үнемі айналып өтіп, олардың жағдайларын біліп отырады.	
6	Web – дизайнер және Web – бағдарламашы	мамандары сайт жасайды	
7	жүйелік әкімшілік	қызмет көрсетушілердің, компьютерлік жүйенің қауіпсіздік жұмыстарымен айналысатын құралдар мен бағдарламаны қамтамасыз етуге жауап береді.	

Қазіргі таңдағы Талдықорған қаласы бойынша ең сұранысқа ие мамандықтар:

Талдықорған қаласы жұмыспен қамту орталығы мәліметі бойынша- дәнекерлеуші, электрик, монтажник, бетонщик, жүргізуші, штукатурищик, жарнама агенті, сатушы, менеджер, тәрбиеші, мұғалім, косметолог, кондитер, аспаз, кассир, бухгалтер, туризм саласында қызмет көрсету, психолог, инженер жұмысшы мамандар, логистикалық жүйе мамандары, инженер, байланысшы/связист/.

Қорыту сұрақтары

-
- 1. Адам өзін белгілі бір мамандыққа қашан, қалай дайындауы керек деп ойлайсыңдар?*
  - 2. Қазіргі заман талабына сай, дамыған елдің маманы болу үшін не қажет деп ойлайсыңдар?*
  - 3. Қазір кезде біздің мемлекетімізге қандай мамандар қажет?*
  - 4. Белгілі бір мамандық иесі болу үшін не істеу керек?*
  - 5. Белгілі бір кәсіп иесі болу үшін, міндетті түрде жоғары білім алу қажет пе?*

A photograph of a paved path leading through a park. The path is made of light-colored stones and is flanked by green grass. On the left side, there is a black lamp post with a white lantern. In the background, there are trees and a building. The text is overlaid on the image in a blue, serif font.

Алдарында үлкен жол жатыр.

Біз таңдаған жолдар
сендерді үлкен өмір
жолына бастайды.

Өзіндерің таңдаған ақ жол
сендердің болашақтарыңды
жарқын және қуанышқа толтырсын.

Назарларыңызға рахмет!

Жалпы медицина

Медикопрофилактикалық ісі

педиатрия

Мейірбике ісі

Медицина

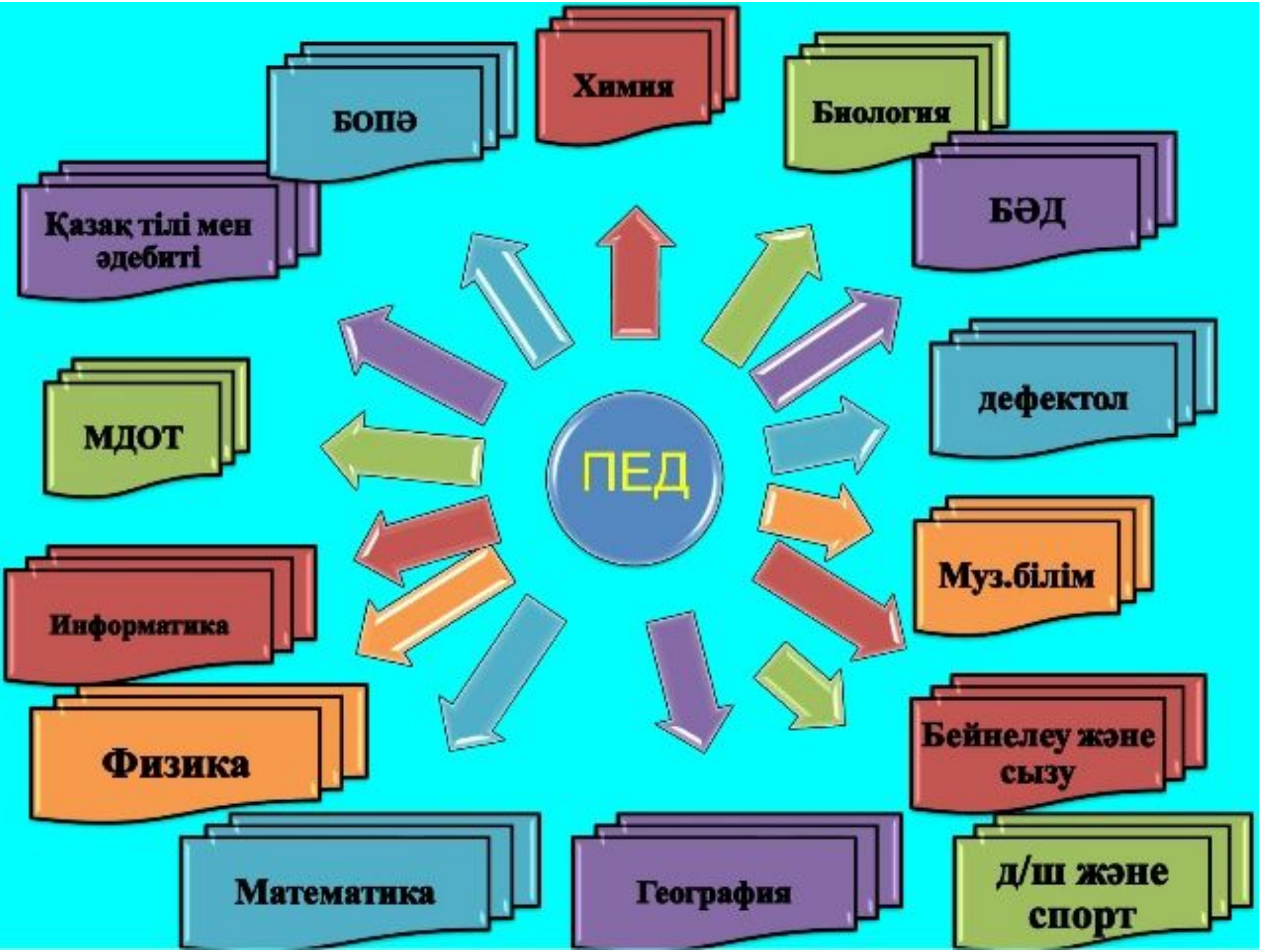
Стоматология

медикобиологиялық ісі

Фармация

Шығыс медицинасы

Химия

Биология

БОПӘ

БЭД

Қазақ тілі мен әдебиті

дефектол

МДОТ

ПЕД

Муз.білім

Информатика

Бейнелеу және сызу

Физика

д/ш және спорт

Математика

География

Техникалық физика

Радиотехника, электроника және телекоммуникациялар

Жылу энергетикасы

Ядролық физика

Энергетика және байланыс

Электр энергетикасы

Гидрометеорология

Приборлар жасау

**Мемлекеттік және
жергілікті басқару**

**Қаржы және
несие**

Экономика

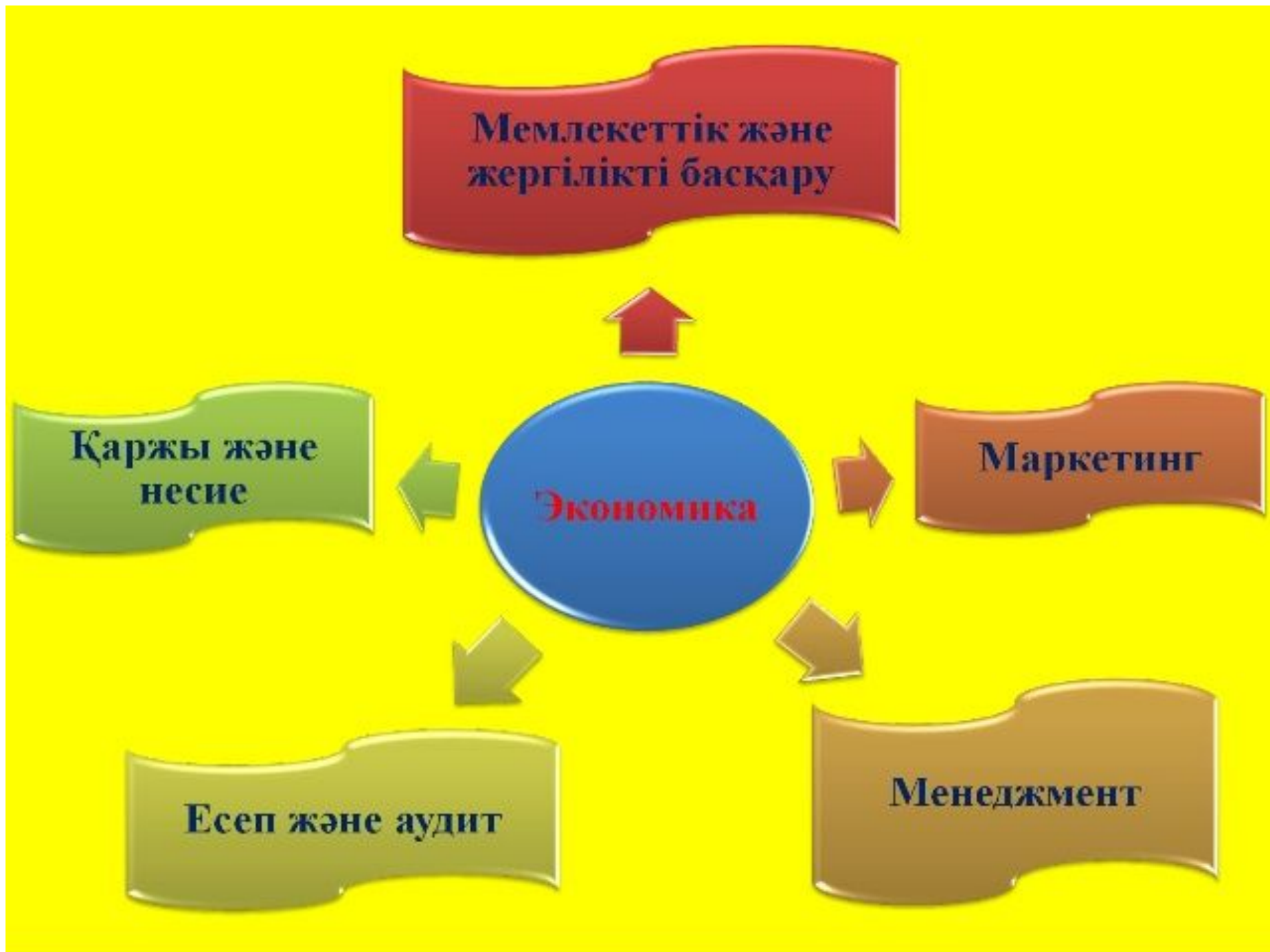
Маркетинг

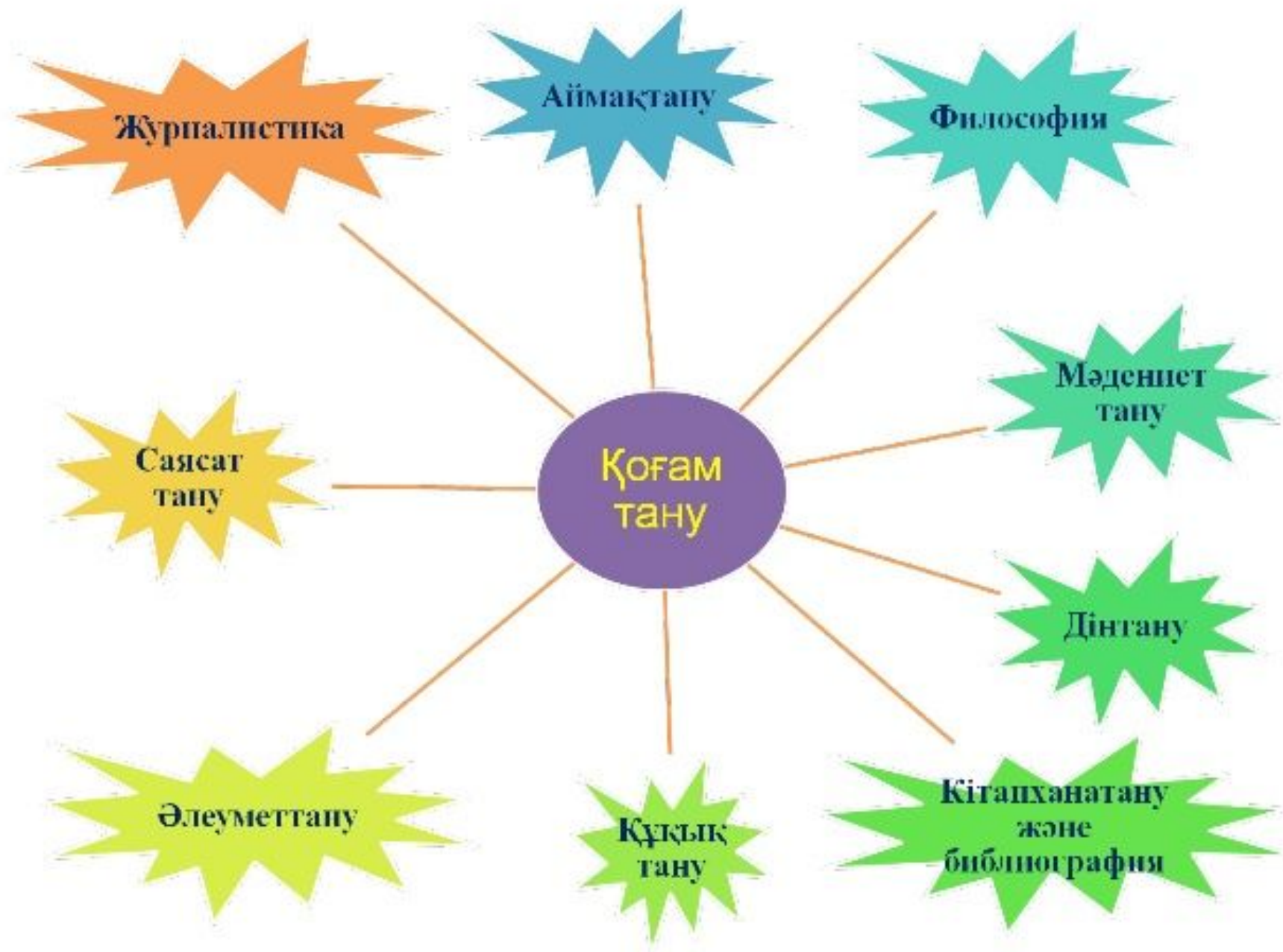
Есеп және аудит

Менеджмент

Журналистика

Аймақтаңу

Философия

Мәдениет
тану

Саясат
тану

Қоғам
тану

Дінтану

Әлеуметтану

Құқық
тану

Кітапханатану
және
библиография